

MEDIJI O ZDRAVSTVU

sreda, 10. februar 2021.godine

RTS- Lončar: Mere se ne poštuju dovoljno

RTS- Kon: Nije bilo govora o popuštanju, predstojeći praznici dodatni rizik

RTS- Mogu li pi-si-ar testovi da pogreše i šta ako se rezultati dva testa ne poklapaju

BLIC- Dr Udovičić: Opet raste broj teških pacijenata, možda će morati da se OBUSTAVI ZATVARANJE KOVID BOLNICA

BLIC- Novosadska Dečija bolnica dobila retinalnu kameru, važan uređaj koji otkriva oboljenja mrežnjače kod prevremeno rođenih beba

BLIC- NOVA TURA KINESKIH CEPIVA Danas stiže još 500.000 kineskih vakcina, a za 10 dana i prve doze Astra Zeneke, potom i "Sputnjik V"

POLITIKA- Proizvodnja vakcine Sputnjik V u Srbiji do kraja godine

Lončar: Mere se ne poštuju dovoljno

Protivepidemijske mere se ne poštuju dovoljno i podaci to pokazuju, konstatovao je ministar zdravlja Zlatibor Lončar uoči sednice Kriznog štaba. Lončar je dodao da će se u petak ili subotu znati više detalja o početku proizvodnje ruske vakcine "Sputnjik".

KORONAVIRUS U SRBIJI

Svaki peti testirani pozitivan na virus, između još 500.000 vakcina kineskog "Sinofarma"

Mogu li pi-si ar testovi da pogresni i šta ako se rezultati dva testa ne poklapaju

Prenimilo još 15 pacijenata, pozitivno 2.014 osoba

Kon: Neće biti govor o popуларизацији, председници празнични доделни ризик

Druga doza vakcina na tri punkta za građane u prostoru KIM

Lončar je novinarima u Institutu "Torlak", gde je primio drugu dozu vakcine, rekao da će na sednici Štaba biti analizirana trenutna epidemijska situacija.

"U petak ili subotu više o proizvodnji ruske vakcine"

Erdogan: Kosovo je izdalo mene i muslimanski svet.

Ćović: Teške izjave tokom kampanje na KIM, dodatni pritisak na Beograd

Sajt koji rangira teme prema vognjim smrštao Srbiju na 61. mesto u svetu

Svereni ne odustaju ugroziti pandemiju - značajne zaplenje na Gradiški

Kursna lista za 10. februar

www.rts.rs iOS АПЛИКАЦИЈА

KOMENTARI

E kad budete skontali da cete jednog dana da zvite pod sveću u 23. veku, nista vam neće biti smesno.

Tesla će prodavati automobile za baterije, kompanija uložila 1,5 milijardi u kriptovalutu

Svaka čast Leli

Lončar: Mere se ne poštuju dovoljno

Protivepidemijske mere se ne poštuju dovoljno i podaci to pokazuju, konstatovao je ministar zdravlja Zlatibor Lončar uoči sednice Kriznog štaba. Lončar je dodao da će se u petak ili subotu znati više detalja o početku proizvodnje ruske vakcine "Sputnjik" na Institutu "Torlak".

Lončar je novinarima u Institutu "Torlak", gde je primio drugu dozu vakcine, rekao da će na sednici Štaba biti analizirana trenutna epidemijska situacija.

"Mislim da se mere ne poštuju dovoljno. Svima je jasno ako imamo ove rezultate da se mere ne poštuju", istakao je Lončar.

On je zamolio građane da se ne opuštaju jer, kako je rekao, treba još vremena da se dođe u "bezbednu zonu".

Lončar je posebno apelovao da se građani ne opuštaju nakon primljene prve doze vakcine, jer nisu odmah zaštićeni.

"U petak ili subotu više o proizvodnji ruske vakcine"

Ministar zdravlja je naveo da ćemo u petak ili subotu biti bliži odgovoru kada će u Institutu "Torlak" početi proizvodnja ruske vakcine protiv kovida "Sputnjik V".

Očekuje se dolazak ruskog tima u četvrtak, 11. februara, a Lončar kaže da će ih biti više od dvadeset, koji će proveriti šta sve "Torlak" poseduje i za koliko vremena će moći da se osposobi.

Lončar je rekao da su procene da bi prva faza, odnosno deo proizvodnje vakcine "sputnjik", trebalo da počne za dva do tri meseca.

"Pod prvom fazom podrazumevam da dođe većinom gotova supstanca ovde, a onda mi da jedan manji deo odradimo, da je pakujemo, spremamo za upotrebu, obeležimo i uradimo sve kontrole koje su neophodne", rekao je Lončar novinarima.

Kako je naveo, onda bi Srbija bila sposobna da pravi vakcine i za celo region, ističući da će se više informacija o samom tom procesu znati u petak ili subotu.

"Radimo na tome da to bude što pre", istakao je Lončar.

The screenshot shows a news article from PTC (Planeta) titled "Kon: Nije bilo govora o popuštanju, predstojeći praznici dodatni rizik". The article discusses the COVID-19 situation and vaccination plans. It features a video of Predrag Kon speaking. The right side of the page has a sidebar with various news snippets and advertisements for PTC's mobile app.

Kon: Nije bilo govora o popuštanju, predstojeći praznici dodatni rizik

Epidemiolog Predrag Kon rekao je, nakon sednice Kriznog štaba, da sve mere ostaju na snazi i da nije bilo govora o bilo kakvom popuštanju.

"Procena epidemiološke situacije pokazuje da postoji stabilizacija na visokom nivou, ali se vidi i blagi porast koji se može povezati sa povratkom sa skijališta, ali i samom prisutnošću britanskog soja koji je dokazan u više navrata", objasnio je Kon novinarima.

Kon: Nije bilo reči o meču Crvena zvezda - Milan

Kon je preneo da na sednici nije bilo reči o utakmici Crvena zvezda - Milan, koja se igra 18. februara, i o eventualnom prisustvu publike na tom meču.

"Nije se uopšte pominjala utakmica. Mere su sve i dalje na snazi i to je suština", rekao je Kon novinarima.

Utakmica se igra 18. februara, a UEFA je odobrila da se maksimalno 30 odsto kapaciteta stadiona pusti u prodaju, ali konačnu odluku o tome mora da doneše Krizni štab.

Rekao je da je Krizni štab prepoznao predstojeće praznike kao dodatni rizik, posebno u situaciji kada još nemamo vakcinisanost sa dve doze cepiva.

S tim u vezi je podsetio da je zaštita vakcinom obezbeđena tek kada se primi i druga doza, i pošto prođe najmanje desetak dana posle toga.

Kon je apelovao da treba pokušati da se ovo stanje ne pogoršava dalje, a to je moguće samo uz poštovanje mera.

To se, kaže, odnosi posebno na povećanje kontrola koje se mogu očekivati u narednom periodu, posebno tokom praznika na planinama, skijalištima.

Ističe, da će kontrole biti povećane i na mestima koja su prepoznata kao mesta zaražavanja, kao što su ugostiteljski objekti.

"Činjenica je da moramo da izdržimo još neko vreme dok ne steknemo barijeru koju treba da steknemo vakcinom", podvukao je Kon.

Dinamika vakcinacije dobra

Kon je rekao da je dinamika vakcinacije dobra i dodao da je cilj da se dostigne brojka od 80.000 vakcinacija dnevno.

"Stiglo je još 8.000 Fajzerovih vakcina, prva komponenta ruske vakcine, a očekujemo i 'Sinofarm', pa ćemo imati veće količine vakcina, a onda će i broj poziva za prvu dozu da se poveća", rekao je Kon.

Naveo je da je cilj da se dostigne broj od 80.000 vakcinacija koje bi mogle ukupno dnevno da se izvrše, računajući davanje i prve i druge doze, kako bi se što pre dostigao bedem imuniteta koji je preko potreban.

"Cilj je da vakcinišemo do tri miliona ljudi. Već sam rekao da nam 1,5 miliona vakcinisanih obezbeđuje nešto bolju situaciju, a tri miliona je željeni broj koji bi smanjio prisustvo virusa na pojedinačne slučajeve", rekao je Kon.

Naveo je i da lično misli da poreklo vakcine neće biti prepreka za putovanja.

Mogu li pi-si-ar testovi da pogreše i šta ako se rezultati dva testa ne poklapaju

Direktorka Instituta za molekularnu genetiku i genetičko inženjerstvo, dr Jelena Begović, kaže za RTS da su pi-si-ar testovi najosetljiviji i najvalidniji, kao i da je nivo preciznosti iznad 98 odsto. Ipak, dešavaju se greške, kao i to da se rezultati dva testa ne poklapaju. Begovićeva objašnjava kako je to moguće, ali i od čega zavisi koliko će moći antitela imati.

Jelena Begović je, gostujući u "Beogradskoj hronici", rekla da ne rade sve laboratorije u kojima se vrši pi-si-ar testiranje sa istim proizvođačima, odnosno sa istim hemikalijama.

O reakcijama na vakcinu: To je pitanje individualne genetike

Kada je reč o reakcijama na vakcinu koje neko ima, a neko ne, Begovićeva kaže da je to pitanje individualne genetike, odnosno imunološkog sistema pojedinca.

"Kada bi sutra omogućili da kompletna nacija jede jagode, imali bismo jedan procenat ljudi koji bi imali alergijsku reakciju na to. Isto tako je i sa vakcinama, neki ljudi burnije reaguju, neki manje burno, a neki uopšte ne reaguju. To ne znači da se vama ne sintetišu antitela, da vaš organizam ne reaguje kako treba, jednostavno nemate tu vrstu reakcije", navela je Begovićeva.

Istakla je da je na početku epidemije bilo mnogo različitih proizvođača od kojih su se nabavljale hemikalije, a da su se vremenom laboratorije specijalizovale svaka za svoju metodologiju koja je specifična.

"Sada već dugo vremena te laboratorije koriste od istog proizvođača hemikalije. Naravno, one međusobno nisu u slučaju svih laboratorijskih iste, ali to su sve validirani testovi i sa određenim stepenom preciznosti koja je deklarisana na svakom proizvodu", dodala je Begovićeva.

Na pitanje zašto se u pojedinim ustanovama pi-si-ar test radi iz nosa i grla, a u nekima samo iz grla, kaže da se na globalnom nivou još rade studije da li je validnije iz nosa ili iz grla i dodaje da je verovatno najbolje oba.

"Jeste najbolje da se rade oba uzorka, jer se onda povećava verovatnoća da se uhvati virus ako je u nekoj manjoj količini. Ukoliko je on u velikoj količini prisutan, on će se bez problema registrovati i u jednom i u drugom uzorku", objašnjava Begovićeva.

Postoji li mogućnost greške kada je reč o pi-si-ar testovima

Odgovarajući na pitanje postoji li mogućnost greške kada je reč o pi-si-ar testovima i da li je važno u kom momentu se testiramo, kaže da jeste važno, jer je važna količina virusa koja se nalazi u uzorku.

"Svaki od tih testova ima neki svoj limit detekcije, da li možete da uhvatite dve čestice, deset ili sto čestica virusa. Pi-si-ar je još uvek zlatni standard, najosetljiviji je i najvalidniji i to je sad dovedeno na nivo preciznosti iznad 98 odsto", rekla je Begovićeva.

Ukazala je da se nekada dese greške i to prilikom uzimanja samog uzorka ili toku njegovog transporta koji mora da bude na hladnom lancu i ne sme duže od 16 sati da prođe od momenta uzimanja brisa, držanja na hladnom do momenta kada uđe u proces testiranja.

"Ako se iz toga iskoči, može da dođe do neke greške", navodi Begovićeva.

Govoreći o tome kako se objašnjava da je jedan pacijent sa obostranom upalom pluća a od prvog testa je negativan, ističe da može da se dogodi da nije dobro uzet uzorak.

"Može da se desi u nekom slučaju da količina virusa u grlu ili nosu više nije toliko velika da može da se detektuje, ali to je jako retko", dodala je ona.

Šta kada se rezultati dva testa ne poklapaju

Bilo je i slučajeva da se rezultati testova pacijenta ne poklapaju u dve laboratorije, a na pitanje šta raditi u tom slučaju i kome verovati, Begovićeva kaže da je to dobro pitanje, ali da je u tom slučaju potrebno još jedno testiranje kako bi osoba bila sigurna.

"Tu postoji vremenska distanca između dva testa, može da se desi da taj nivo virusa u samom uzorku je već toliko opao da više ne može da se detektuje. Može da se desi da je čovek uzeo uzorak pri kraju tog nekog najinfektivnijeg dela gde je pozitivan i onda je dobio posle pet dana negativan, i tu je već njegov imunološki sistem uradio toliko da čestica virusa više nema", objasnila je Begovićeva.

Na pitanje šta znači granično pozitivan, navodi da se takav rezultat po pravilu vraća ili za ponovno uzorkovanje ili se radi o izuzetno maloj količini virusa koja je na granici neke detekcije.

Kada je reč o antitelima i tome kako neko ko je imao težu kliničku sliku na kraju nema antitela, a neko ko je imao samo lakši oblik ima antitela, Begovićeva kaže da je imunološki sistem izuzetno kompleksan.

"Ono što mi merimo široko i što nam je dostupno i u privatnim i državnim laboratorijama su antitela IGG i IGM i to jeste pouzdano, ali nisu samo IGG antitela deo vašeg imunološkog sistema, ima tu mnogo ćelija koje takođe vas štite, ali su jednostavno testiranja i utvrđivanje prisustva tih ćelija izuzetno skupi i to se radi samo za istraživanja, nije dostupno široj populaciji", naglasila je Begovićeva.

Iako niste razvili IGG antitela, to ne znači da nemate zaštitu, kaže Begovićeva i dodaje da niko ne može da garantuje ni da je imate.

Čitave porodice zaražene, a jedan član nije – kako se to objašnjava

Česti su bili sučajevi da su skoro čitave porodice zaražene, a jedan član nije. Begovićeva ističe da je sigurna da će se utvrditi da je to individualna genetika.

"Jednostavno, priroda je omogućila svojim mehanizmima da će u svakoj situaciji jedan deo populacije preživeti, šta god se dešavalo od tih nekih biloških agenasa u okruženju. Verovatno postoje ljudi koji se zaraze i takvom brzinom odreaguju ili takav broj receptora imaju da nisu podložni, ali to ne znači da možda nisu prenosioci neko vreme", rekla je ona.

Ukazala je da nema još studija koje su to do kraja definisale i da se radi na tome.

"Sa svakom bolešću imate u populaciji jedan deo onih koji će na tu bolest jednostavno biti otporniji ili se neće razboleti", zaključila je Begovićeva.

Dr Udrović: Opet raste broj teških pacijenata, možda će morati da se OBUSTAVI ZATVARANJE KOVID BOLNICA

Pukovnik Ivo Udrović, komandant vojne kovid bolnice na Karaburmi, ne krije da je zabrinut zbog rasta broja novozaraženih koronom poslednjih dana i upozorava da je ta vojna bolnica već puna.

- Poslednje brojke pokazuju da je epidemija daleko od kraja. Bolnica je puna već dve-tri nedelje i zabrinjava da se polako pune bolnice koje su ostale u kovid sistemu. Epidemija je daleko od kraja i moramo zbog toga svi biti oprezni i pridržavati se mera - upozorava pukovnik u razgovoru za RTS.

Udovičić naglašava da u bolnici imaju i mladih i starijih pacijenata.

- Trenutno imamo 72 pacijenta i to su sve teške pneumonije. Imamo pacijente od 20-30 godina, većina pacijenata je radno sposobna, ali imamo dosta pacijenata starijih od 70 godina i nepokretnih pacijenata. Znači da nisu mogli negde da idu već ih je neko zarazio kod kuće. Takođe, imamo i dosta pacijenata sa Kopaonika, imamo jednog pacijenta koji je u vrlo teškom stanju, nalazi se na kiseoniku. Ima 50 godina, mlađi čovek, čuva se na Kopaoniku, ali ne dovoljno. Moramo biti oprezni. Moramo dobro voditi računa gde se krećemo i kako se ponašamo - kaže Udovičić.

Komandant VMC Karaburma naveo je i razlog za porast novozaraženih.

- Mislim da su ljudi već počeli da se lagano opuštaju kako je vakcinacija uzela maha. Dobro je da imamo ovaku masovnu vakcinaciju i da imamo izbor vakcina, ali ljudi moraju još biti strpljivi i odgovorni. Imamo pacijente koji se zaražavaju između prve i druge doze. Prva doza ne daje 100 posto zaštitu. Tek posle druge doze vaccine, odnosno 14-21 dana, možemo da kažemo da su pacijenti bezbedni u smislu da neće dobiti teži oblik i da neće završiti na intenzivnoj i da neće im pretiti smrt. Oni će i dalje možda biti skloni blažem obliku infekcije - kaže Udovičić.

Dodao je i da opet raste i broj teških pacijenata zbog čega će možda morati da se obustavi zatvaranje kovid bolnica.

- Trenutno imamo sedam pacijenata koji zahtevaju respiratornu podršku i svi su životno ugroženi. Ima dosta pacijenata u poslednje vreme gde se traži opet mesto u intenzivnoj tako da se plašimo da ćemo ovaj trend zatvaranja kovid bolnica morati privremeno da obustavimo. Samo se nadam da nećemo ponovo doći u situaciju da moramo otvarati bolnice - rekao je Udovičić.

Pukovnik Udovičić je na kraju poslao i apel ljudima znajući da su zimski centri puni.

- Svi zimski centri rade, restorani su puni, diskoteke rade, tu država mora nešto da uradi. Mi radimo u kovid sistemu već 10-11 meseci i nama je zaista već preko glave. Ako mi možemo da radimo 10, 11 i 12 meseci, onda bi trebalo malo više i država i građani da povedu računa. Naravno, biće veliki broj ljudi na tim mestima, za Novu godinu sam takođe govorio nemojte da vam jedan trenutak ili nekoliko sati donese nešto zbog čega ćete se kajati sve vreme - kaže Udovičić.

Udovičić se osvrnuo i na posledice koje kovid ostavlja na plućima:

- Mnogi pacijenti sa upalom pluća napuštaju bolnice sa teškim oštećenjem pluća. Pacijenti moraju voditi računa i građanstvo treba da zna. Dosta njih ode sa teškim promenama na plućima i potrebni su meseci rehabilitacije, a pitanje je da li će više ikada biti kao ranije, rekao je Udovičić za RTS.

Novosadska Dečija bolnica dobila retinalnu kameru, važan uređaj koji otkriva oboljenja mrežnjače kod prevremeno rođenih beba

Institut za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodine u Novom Sadu dobio je novi uređaj, retinalnu kameru za otkrivanje oboljenja mrežnjače kod prevremeno rođene novorođenčadi.

Kako ističe doc. dr Jelena Antić v. d. direktor Instituta za zdravstvenu zaštitu dece i omladine Vojvodne, od osnivanja do prošle godine u okviru Instituta nije postojala oftalmološka služba, već su se pacijenti sa ovom vrstom problematike lečili u saradnji sa Klinikom za oftalmologiju Kliničkog centra Vojvodine ili Institutom za neonatologiju u Beogradu.

- Vremenom se broj pacijenata koji zahtevaju oftalmološko lečenje povećavao, a vrsta patologije koja je iziskivala zbrinjavanje na tercijernom nivou zdravstvene zaštite menjala. Posebno "osetljiva" grupa pacijenata jesu preveremno rođena novorođenčad, koja zbog svoje nezrelosti i udruženih oboljenja imaju veoma visok rizik od oboljenja mrežnjače (retinopatije), što može dovesti i do slepila. Vision 2020 je program Svetske zdravstvene organizacije, sa ciljem prevencije i lečenja bolesti koje dovode do slepila. Dve, od osnovnih pet bolesti koje mogu dovesti do slepila se odnose na populaciju dece - retinopatija prematuriteta i ambliopija (slabovidost) – objašnjava doc. dr Jelena Antić.

Veoma važan uređaj

Retinalna kamera je uređaj koji se koristi za skrining na retinopatiju prematuriteta, a slike dobijene pomoću retinalne kamere uz softver koji je integrisani deo aparata čine alat kojim se otkriva oboljenje i prati ishod lečenja.

Na Institutu se godišnje zbrinjava u proseku oko 300-350 prevremeno rođene dece kod kojih je neophodno uraditi skrining ovim uređajem za koji je sredstva obezbedio Pokrajinski sekretarijat za zdravstvo.

- Retinalna kamera će značajno doprineti u zbrinjavanju ovih pacijenata. Rad na otkrivanju ovog oboljenja i pravovremeno lečenje obezbeđuju osnov za dobar razvoj vida i sprečavanje nastanka slepila već u najranijem periodu života – zaključila je doc. dr Jelena Antić.

NOVA TURA KINESKIH CEPIVA Danas stiže još 500.000 kineskih vakcina, a za 10 dana i prve doze Astra Zeneka, potom i "Sputnjik V"

U Srbiju danas stiže još 500.000 doza kineske vakcine "Sinofarm".

Kako je juče najavio predsednik Aleksandar Vučić, obezbeđeno je i da 15. i 22. februara stigne ukupno još 88.000 doza Fajzera, u prvom navratu 42.000 i u drugom 46.000.

Do 20. februara u Srbiju stiže i 125.000-150.000 vakcina AstraZeneka, za šta je potpisani ugovor, naveo je Vučić i podsedio da je u Srbiju već stiglo dodatnih 50.000 prve doza ruske vakcine, dok će druge doze stići kroz 15 dana.

- Do kraja februara imaćemo ukupno dva miliona doza vakcina, kojima će biti vakcinisano miliona građana - naglasio je Vučić i dodao da to govori o velikom radu i trudu svih koji su u tom procesu učestovali.

ПОЛИТИКА

The screenshot shows a news article from the website politika.rs. The title of the article is "Proizvodnja vakcine Sputnjik V u Srbiji do kraja godine". Below the title is a photograph of Mirsad Đerlek, a man wearing a face mask, speaking at a podium. To the right of the article is a smaller image showing a cup of coffee, a keyboard, and a copy of the Politika magazine. The website's navigation bar includes links for Izdanja, Čitajte, Cirilica, Bosnian, English, and Google Translate. The date of the article is listed as Sreda, 10.02.2021. u 09:42.

Proizvodnja vakcine Sputnjik V u Srbiji do kraja godine

Državni sekretar Ministarstva zdravlja Mirsad Đerlek izjavio je da je realno očekivati da do kraja godine počne proizvodnja vakcine kompanije „Sputnjik V“ u Srbiji.

„Proizvodnja vakcine bi se sprovodila u dve faze - punjenje i pakovanje vakcine“, kazao je Đerlek danas za televiziju Prva i dodao da bi za početak smeša dolazila iz Rusije, a u Srbiji bi se pakovala.

Đerlek je napomenuo da Srbija već ima mašinu za pakovanje, koju je Ministarstvo zdravlja kupilo 2016. godine i da treba nabaviti samo mašinu za ambalažu, što su boćice i ampule.

„Na svetskom tržištu je jako teško dobiti vakcinu, tako da je investicija u vakcine najznačajnija investicija u 2021. godini“, ocenio je Đerlek, prenosi Beta.